

Özlem UZDİL CERİT

İŞLETMELERDE KARIYER PLANLAMASI VE ÇALIŞANLARIN MESLEKİ TÜKENME DÜZEYİ

ÖZET

Araştırmada, günümüzde küreselleşme ve rekabetin etkisiyle önem kazanan kariyer kavramının getirisi olan, örgütsel kariyer planlaması ile yoğun stres sonucu oluşan tükenmişlik sendromu açıklanmaya ve bu kavramlar arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Kariyer, kişinin çalışma yaşamınca üstlendiği işlerin bütünü olarak tanımlanmıştır. Kariyer planlamasının ise, birey açısından kariyer hedeflerini oluşturarak başlayacağı, örgüt açısından ise, ilerleyebilecek vasıftaki çalışanların seçilerek, kariyer yollarının oluşturulacağı ve yönetileceği bir süreç olduğu belirtilmiştir. Tükenme, bireyin kendisine büyük hedefler koyması sonucunda, hayal kırıklığına uğraması ve enerjisinin tükendiğini hissetmesi olarak açıklanmıştır. Araştırmanın turizm sektöründe uygulanmasının sebepleri arasında, yüksek dış ticaret açıkları taşıyan ülkelerin ihtiyaç duyduğu döviz girdisini sağlaması ve yarattığı istihdam olanaklarıyla işsizliğin azaltılmasına katkıda bulunması gösterilmiştir. Turizm sektöründe, insan faktörü öneminin daha da belirginleşmesi nedeniyle, çalışanların tükenmişlik düzeyinin, işletmelerin performansını etkileyeceği ve bu nedenle sektördeki işletmelerin rekabet açısından nitelikli işgücü istihdam etme zorunluluğu taşıyacağı düşünülmüştür. Anket formları, Aydın ilindeki dört ve beş yıldızlı olan 37 otele ulaştırılmış ancak 29 tanesinden geri dönüşüm alınabilmiştir. Toplamda 190 kişiye uygulanan anketlerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılarak, regresyon analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda, araştırmanın hipotezi doğrulanmış ve iki faktör arasında ters yönlü bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Buna göre, kariyere verilen önem arttıkça, mesleki tükenmişlik düzeyi azalmaktadır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Kariyer planlaması, kariyer yönetimi, tükenme, tükenmişlik, stres.